

Cuvânt de deschidere

Vasile Preda

*Decanul Facultății de Matematică și Informatică
Universitatea din București*

Doamnelor și Domnilor,

Pentru mine, ca decan al Facultății de Matematică și Informatică a Universității din București este o mare onoare, dar și o sarcină dificilă, să evoc câteva trăsături ale matematicianului și profesorului Gheorghe Țițeica, cel care a fost înzestrat de Dumnezeu cu atât de multe haruri. Numele său a intrat pentru totdeauna în panteonul cultural și științific al țării noastre, fiind cunoscut în întreaga lume.

Savant de largă recunoaștere internațională, fondator al școlii române de matematică, Gh. Țițeica a fost și un mare pedagog. Lecțiile sale, de o calitate impecabilă, fermecătoare și de o înaltă valoare pedagogică și educativă, au rămas ca model pentru toți cei ce i-au fost elevi, unii dintre ei devenind mari dascăli.

El reprezintă în cultura românească nu numai unul dintre cei mai mari matematicieni, nu numai cel mai mare geometru român, inițiatorul necontestat al școlii matematice românești și creatorul școlii românești de geometrie diferențială, dar și unul dintre cei mai mari profesori pe care i-a avut facultatea noastră.

Ca student, Gh. Țițeica a fost eminent și a avut șansa să-și urmeze studiile de matematică la Facultatea de Științe a Universității din București, facultate la care peste 7 ani va veni de la Paris, cu o teză de doctorat strălucită sub conducerea cunoscutului matematician G. Darboux, având ca membri în comisie pe Goursat și Koenigs, mai întâi ca profesor suplinitor (la cursul de calcul diferențial și integral). La 27 de ani a fost numit profesor agregat la Catedra de Geometrie analitică și trigonometrie, și profesor titular la 30 de ani la aceeași catedră. Peste alți 20 de ani va deveni decan al acestei facultăți. În cei aproape 40 de ani de activitate la Universitatea din București, Gh. Țițeica a format multe generații de matematicieni, însuflându-le grandoarea și spiritul matematicii ale marilor dascăli pe care i-a avut: Spiru Haret, David Emmanuel, Constantin Gogu, Dimitrie Petrescu, ale colegilor săi de la Școala Normală Superioară de la Paris, marii matematicieni de mai târziu, Henri Lebesgue, Paul Montel precum și ale unor binecunoscuți matematicieni (francezi): Gaston Darboux, Emile Picard, G. Koenigs, Henri Poincaré, Paul Appell, Edouard Goursat, Boussinesq, Jacques Hadamard, Emile Borel și Jules Tannery.

Cât de benefice au rămas pentru facultatea noastră opera și jaloanele trasate de triada Țițeica, Pompeiu și Lalescu ! Dacă S. Haret a fost artizanul învățământului

românesc modern, Gh. Țițeica, alături de D. Pompeiu, a fost și fondatorul de școli matematice românești și formator de matematicieni de valoare.

În ceea ce privește opera matematică, amintim că majoritatea lucrărilor sale sunt legate de geometria diferențială creată de uriașii Euler, Monge și Gauss, la care au mai contribuit și alte figuri luminate printre care și profesorul său Gaston Darboux.

În calitate de decan al Facultății de Științe, la manifestările la care participa, reprezenta cu cinste Universitatea din București. De altfel, ca dovadă că era recunoscut ca unul din cei mai mari profesori ai acestei Universități, discursurile și le începea prin a se prezenta : *În numele Universității din București, vă...*

Era iubit de studenți iar prelegerile sale, dintre care cele mai multe în amfiteatrul "S. Haret", erau deosebit de atractive. Iată ce povestește un fost student: *Țițeica era întotdeauna luminos și inspirator de dragoste pentru știință. După ce-l auzeau o dată pe Țițeica, după ce erau fermecat de arta cuvântului și științei sale, așteptai cu nerăbdare lecțiile și conferințele anunțate fie de știință pură, fie de sfaturi morale. Era modest și cumpănit, extrem de punctual. Claritatea, ordinea, sinceritatea, căldura, farmecul personal, marele talent literar, iată ce constituia secretul succesului lui Țițeica.*

Sărbătorirea profesorilor Țițeica și Pompeiu la împlinirea a 60 de ani (erau născuți în același an) a avut loc tot în amfiteatrul "S. Haret" al Universității din București. La 20 de ani de la moarte, Gh. Țițeica a fost comemorat în același amfiteatru "S. Haret". Mai târziu, la 12 oct. 1964, cu ocazia centenarului Universității din București, s-a inaugurat la Facultatea de Matematică și Mecanică bustul lui Țițeica, în amfiteatrul "S. Haret". Iată că și după moarte numele lui Țițeica este legat de cel al lui S. Haret, cel care a influențat mult opera dar și personalitatea sa. Astăzi, acest bust tronează în holul principal, la intrare în Facultatea de Matematică și Informatică, iar numele său este purtat de unul din cele patru amfiteatre.

În facultatea noastră există un adevărat cult pentru Gh. Țițeica, cel ce se află pe o culme dominantă matematicii. Sunt convins că și pentru generațiile viitoare de studenți matematicieni, matematicianul și profesorul Gh. Țițeica va reprezenta un adevărat simbol al spiritualității românești.

Vă mulțumesc !

Vasile Preda

University of Bucharest, Faculty of Mathematics and Informatics

14 Academiei St., RO-010014, Bucharest, Romania

e-mail address: preda@fmi.unibuc.ro